

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

**Bruksela, 16 maja 2019 r.
(OR. en)**

2018/0111 (COD)

PE-CONS 28/19

**TELECOM 58
PI 29
RECH 84
MI 128
COMPET 116
DATAPROTECT 34
CYBER 38
CODEC 336**

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: **DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (wersja przekształcona)**

**DYREKTYWA
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/...**

z dnia ...

w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego

(wersja przekształcona)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
po konsultacji z Komitetem Regionów,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

¹ Opinia z dnia 17 października 2018 r. (Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 238).

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/98/WE¹ została znacząco zmieniona. Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.
- (2) Zgodnie z art. 13 dyrektywy 2003/98/WE, pięć lat po przyjęciu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE² zmieniającej dyrektywę 2003/98/WE Komisja, po konsultacji z zainteresowanymi stronami, przeprowadziła ocenę i przegląd funkcjonowania dyrektywy w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej.
- (3) Po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w świetle wyników oceny skutków Komisja uznała, że podjęcie działania na szczeblu Unii jest konieczne, aby usunąć pozostałe oraz nowo pojawiające się bariery utrudniające ponowne wykorzystywanie na szeroką skalę informacji sektora publicznego i informacji finansowanych ze środków publicznych w całej Unii, aby zaktualizować ramy ustawodawcze w świetle postępu w dziedzinie technologii cyfrowych i w większym stopniu stymulować innowacje cyfrowe, zwłaszcza w dziedzinie sztucznej inteligencji.

¹ Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 175 z 27.6.2013, s. 1).

- (4) Merytoryczne zmiany wprowadzone w tekście prawnym, aby w pełni wykorzystać potencjał informacji sektora publicznego dla europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa, powinny koncentrować się na następujących obszarach: zapewnienie dostępu w czasie rzeczywistym do danych dynamicznych za pośrednictwem odpowiednich środków technicznych, zwiększenie podaży wartościowych danych publicznych do ponownego wykorzystywania, w tym danych pochodzących z przedsiębiorstw publicznych, organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe, zarządzenie pojawianiu się nowych form uzgodnień dotyczących wyłączności, stosowanie wyjątków od zasady pobierania opłat odzwierciedlających koszt krańcowy oraz zależność między niniejszą dyrektywą a niektórymi powiązаныmi instrumentami prawnymi, w tym rozporządzeniem (UE) 2016/679¹ oraz dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 96/9/WE², 2003/4/WE³ i 2007/2/WE⁴.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

² Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20).

³ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

⁴ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

- (5) Dostęp do informacji jest jednym z praw podstawowych. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (zwana dalej „Kartą praw podstawowych”) stanowi, że każdy ma prawo do wolności wypowiedzi, a prawo to obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe.
- (6) Art. 8 Karty praw podstawowych gwarantuje prawo do ochrony danych osobowych i stanowi, że dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie ustanowionej prawem i pod kontrolą niezależnego organu.
- (7) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje ustanowienie rynku wewnętrznego i systemu zapewniającego niezakłóconą konkurencję na rynku wewnętrznym. Harmonizacja istniejących w państwach członkowskich zasad i praktyk odnoszących się do wykorzystywania informacji sektora publicznego przyczynia się do osiągnięcia tych celów.

- (8) Sektor publiczny w państwach członkowskich gromadzi, produkuje, reprodukuje i rozpowszechnia szeroki zakres informacji w wielu obszarach działalności, takich jak społeczeństwo, polityka, ekonomia, prawo, geografia, środowisko, pogoda, sejsmiczność, turystyka, przedsiębiorczość, patenty i edukacja. Dokumenty, sporządzane przez organy sektora publicznego pełniące funkcje wykonawcze, ustawodawcze lub sądowe, stanowią szerokie, zróżnicowane i wartościowe zasoby, które mogą być wykorzystane z korzyścią dla społeczeństwa. Dzięki temu, że informacje te, które obejmują dane dynamiczne, są udostępniane w powszechnie stosowanym formacie elektronicznym, obywatele i podmioty prawne mogą znajdować nowe sposoby ich wykorzystywania oraz tworzyć nowe, innowacyjne produkty i usługi. Państwa członkowskie i organy sektora publicznego w ramach podejmowanych przez siebie starań o zapewnienie łatwego dostępu do danych na potrzeby ponownego wykorzystywania mogą czerpać korzyści i uzyskiwać stosowne wsparcie finansowe z odpowiednich funduszy i programów Unii zapewniające upowszechnienie technologii cyfrowych lub cyfrową transformację administracji i służby publicznej.
- (9) Informacje sektora publicznego stanowią wyjątkowe źródło danych, które mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego i do rozwoju nowych zastosowań dla konsumentów i podmiotów prawnych. Inteligentne korzystanie z danych, w tym ich przetwarzanie w ramach zastosowań sztucznej inteligencji, może mieć rewolucyjne skutki dla wszystkich sektorów gospodarki.

- (10) Dyrektywą 2003/98/WE ustanowiono zestaw minimalnych przepisów określających ponowne wykorzystywanie oraz ustalenia praktyczne ułatwiające ponowne wykorzystywanie istniejących dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego państw członkowskich, w tym organów wykonawczych, ustawodawczych i sądowych. Od czasu przyjęcia pierwszego zestawu przepisów dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ilość danych na świecie, w tym danych publicznych, gwałtownie wzrosła oraz generowane i gromadzone są nowe rodzaje danych. Jednocześnie ma miejsce ciągła ewolucja technologii służących do analizy, wykorzystywania i przetwarzania danych, takich jak uczenie się maszyn, sztuczna inteligencja i internet rzeczy. Ta szybko postępująca ewolucja technologiczna umożliwia tworzenie nowych usług i nowych zastosowań w oparciu o wykorzystywanie, agregację lub łączenie danych. Przepisy pierwotnie przyjęte w 2003 r. i zmienione w 2013 r. nie dotrzymują już kroku tym szybkim zmianom, co grozi utratą możliwości gospodarczych i społecznych, jakie oferuje ponowne wykorzystywanie danych publicznych.
- (11) Ewolucja w kierunku społeczeństwa opartego na danych, wykorzystującego dane z różnych dziedzin i rodzajów działalności, wpływa na życie wszystkich obywateli w Unii, między innymi umożliwiając im uzyskiwanie nowych dróg dostępu do wiedzy i jej zdobywania.
- (12) Ważną rolę w tej ewolucji odgrywają treści cyfrowe. W ostatnich latach produkcja treści dała początek szybkiemu tworzeniu miejsc pracy i proces ten trwa nadal. Większość z tych miejsc pracy została utworzona przez innowacyjne przedsiębiorstwa typu *start-up* oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP).

- (13) Jednym z podstawowych celów ustanowienia rynku wewnętrznego jest stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi usług i produktów w całej Unii oraz w państwach członkowskich. Informacje sektora publicznego lub informacje gromadzone, produkowane, reprodukowane i rozpowszechniane przy okazji wykonywania zadań publicznych lub świadczenia usług w interesie ogólnym są ważnym materiałem wyjściowym dla produktów i usług związanych z treściami cyfrowymi, a wraz z rozwojem zaawansowanych technologii cyfrowych, takich jak sztuczna inteligencja, technologie rozproszonego rejestru i internet rzeczy, i staną się jeszcze ważniejszym ich zasobem. Zasadnicze znaczenie będzie mieć w tym kontekście także szeroki transgraniczny zasięg geograficzny. Oczekuje się, że zwiększone możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego między innymi pozwolą wszystkim unijnym przedsiębiorcom, w tym mikroprzedsiębiorstwom i MŚP, a także społeczeństwu obywatelskiemu, na wykorzystywanie ich potencjału oraz przyczynią się do rozwoju gospodarczego i tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy oraz ich ochrony, w szczególności z korzyścią dla lokalnych społeczności, oraz do realizacji ważnych celów społecznych, takich jak odpowiedzialność i przejrzystość.

- (14) Dopuszczenie ponownego wykorzystywania dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego tworzy wartość dodaną dla podmiotów ponownie wykorzystujących te dokumenty, dla użytkowników końcowych, dla ogółu społeczeństwa, a w wielu przypadkach dla samego organu sektora publicznego, wspierając przejrzystość i odpowiedzialność oraz zapewniając informację zwrotną od podmiotów ponownie wykorzystujących dokumenty i użytkowników końcowych, która pozwala zainteresowanemu organowi sektora publicznego na poprawę jakości gromadzonych informacji oraz na realizację jego zadań.
- (15) W państwach członkowskich występują znaczne różnice co do zasad i praktyk odnoszących się do wykorzystywania zasobów informacji sektora publicznego, co tworzy bariery dla osiągnięcia pełnego potencjału ekonomicznego tych kluczowych zasobów dokumentacyjnych. Należy wziąć pod uwagę, że praktyka organów sektora publicznego w odniesieniu do wykorzystywania informacji sektora publicznego nadal różni się między państwami członkowskimi. W przypadku gdy różnice między krajowymi uregulowaniami i praktykami lub brak przejrzystości utrudniają sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego i prawidłowy rozwój społeczeństwa informacyjnego w Unii, należy dokonać minimalnej harmonizacji krajowych zasad i praktyk dotyczących ponownego wykorzystywania dokumentów sektora publicznego.

- (16) Pojęcie otwartych danych ogólnie odnosi się do danych w otwartym formacie, które mogą być swobodnie wykorzystywane, ponownie wykorzystywane i udostępniane przez wszystkich do dowolnego celu. Polityka otwartych danych propagująca szeroką dostępność i ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego do celów prywatnych lub komercyjnych, przy minimalnych ograniczeniach prawnych, technicznych lub finansowych bądź bez takich ograniczeń, i wspierająca obieg informacji przeznaczonych nie tylko dla podmiotów gospodarczych, lecz przede wszystkim dla opinii publicznej, może odegrać ważną rolę we wspieraniu zaangażowania społecznego oraz w zapoczątkowaniu i stymulowaniu rozwoju nowych usług opartych na nowatorskich sposobach łączenia takich informacji i korzystania z nich. W związku z tym państwa członkowskie zachęca się do wspierania tworzenia danych w oparciu o zasadę „otwartości w fazie projektowania i otwartości domyślnej” w odniesieniu do wszystkich dokumentów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Czyniąc to powinny one jednocześnie zapewnić spójny poziom ochrony celów leżących w interesie publicznym, takich jak bezpieczeństwo publiczne, w tym w przypadkach, gdy dane szczególnie chronione dotyczą ochrony infrastruktury krytycznej. Powinny one także zapewnić ochronę danych osobowych, w tym w przypadkach gdy informacje zawarte w indywidualnym zbiorze danych samodzielnie nie stwarzają ryzyka identyfikacji lub wskazania osoby fizycznej, natomiast mogą stwarzać takie ryzyko gdy informacje te są połączone z innymi dostępnymi informacjami.
- (17) Ponadto bez minimalnej harmonizacji na szczeblu Unii działania ustawodawcze na szczeblu krajowym, podjęte już w niektórych państwach członkowskich w odpowiedzi na wyzwania technologiczne, mogłyby doprowadzić do jeszcze większego zróżnicowania. Wpływ takich różnic w ustawodawstwach i niepewności będzie nabierać większego znaczenia wraz z dalszym rozwojem społeczeństwa informacyjnego, który to proces już spowodował poważny wzrost transgranicznego wykorzystywania informacji.

(18) Państwa członkowskie opracowały politykę ponownego wykorzystywania na podstawie dyrektywy 2003/98/WE, a niektóre z nich przyjmują ambitne podejście w kwestii otwartych danych, tak by ułatwić obywatelom i podmiotom prawnym ponowne wykorzystywanie dostępnych danych publicznych w szerszym zakresie niż poziom minimalny określony w tej dyrektywie. Istnieje ryzyko, że rozbieżne przepisy w poszczególnych państwach członkowskich będą stanowić barierę dla transgranicznego oferowania produktów i usług i uniemożliwiać potencjalne ponowne wykorzystywanie porównywalnych zbiorów danych publicznych w ramach opartych na nich unijnych zastosowań. Zatem minimalna harmonizacja jest wymagana, aby określić, jakie dane publiczne są dostępne do ponownego wykorzystywania na rynku wewnętrznym informacji, zgodnie z odpowiednimi systemami dostępu i bez wpływu na te systemy; chodzi zarówno o dane ogólne, jak i sektorowe, takie jak te zdefiniowane w dyrektywie 2003/4/WE. Przepisy prawa Unii i prawa krajowego, które wykraczają poza te minimalne wymogi, zwłaszcza w przypadku przepisów sektorowych, powinny nadal być stosowane. Przykładem przepisów, które wykraczają poza minimalny poziom harmonizacji przewidziany w niniejszej dyrektywie, są progi dopuszczalnych opłat za ponowne wykorzystywanie informacji niższe niż progi określone w niniejszej dyrektywie czy też mniej restrykcyjne warunki udzielania licencji niż te, o których mowa w niniejszej dyrektywie. Niniejsza dyrektywa w szczególności pozostaje bez uszczerbku dla przepisów, które wykraczają poza przewidziany w niej minimalny poziom harmonizacji, określonych w rozporządzeniach delegowanych Komisji przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/40/UE¹.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/40/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ram wdrażania inteligentnych systemów transportowych w obszarze transportu drogowego oraz interfejsów z innymi rodzajami transportu (Dz.U. L 207 z 6.8.2010, s. 1).

- (19) Ponadto zachęca się państwa członkowskie, by wychodziły poza minimalne wymogi określone w niniejszej dyrektywie poprzez stosowanie jej wymogów do dokumentów będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, które są związane z działalnością uznaną zgodnie z art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE¹ za bezpośrednio podlegającą konkurencji. Państwa członkowskie mogą również postanowić o stosowaniu wymogów niniejszej dyrektywy do przedsiębiorstw prywatnych, w szczególności tych, które świadczą usługi w interesie ogólnym.
- (20) Potrzebne są ogólne ramy dla warunków regulujących ponowne wykorzystywanie dokumentów sektora publicznego, tak by zapewnić uczciwe, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki ponownego wykorzystywania takich informacji. Wypełniając swoje zadania publiczne, organy sektora publicznego gromadzą, produkują, reprodukują i rozpowszechniają dokumenty. Przedsiębiorstwa publiczne gromadzą, produkują, reprodukują i rozpowszechniają dokumenty w celu świadczenia usług w interesie ogólnym. Użycie tych dokumentów do innych celów jest ich ponownym wykorzystywaniem. Państwa członkowskie mogą wyjść poza minimalne standardy ustanowione w niniejszej dyrektywie, umożliwiając tym samym szersze ponowne wykorzystywanie. Transponując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie mogą używać terminów innych niż „dokument”, o ile zachowają one pełen zakres definicji „dokumentu” określony w niniejszej dyrektywie.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (21) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do dokumentów, których wydawanie jest jednym z zadań publicznych zainteresowanych organów sektora publicznego, zgodnie z przepisami ustawowymi lub innymi wiążącymi przepisami państw członkowskich. W przypadku braku takich przepisów zadania publiczne należy określić zgodnie z powszechną praktyką administracyjną w państwach członkowskich, z zastrzeżeniem przejrzystości zakresu zadań publicznych i poddawania ich przeglądowi. Zadania publiczne mogą być definiowane ogólnie lub indywidualnie dla poszczególnych organów sektora publicznego.
- (22) Niniejszą dyrektywę powinno stosować się do dokumentów udostępnionych do ponownego wykorzystywania, gdy organy sektora publicznego licencjonują, sprzedają, rozpowszechniają, wymieniają informacje lub ich udzielają. Aby zapobiec subsydiowaniu krzyżowemu, ponowne wykorzystywanie powinno obejmować dalsze wykorzystywanie dokumentów w obrębie tej samej organizacji do działań wykraczających poza zakres jej zadań publicznych. Działania wykraczające poza zakres zadań publicznych typowo obejmują wydawanie dokumentów, które wytworzono i za które pobrano opłatę wyłącznie na zasadach komercyjnych i w warunkach konkurencji z innymi firmami na rynku.

- (23) Niniejsza dyrektywa w żaden sposób nie ogranicza ani nie zakłóca wypełniania ustawowych zadań urzędów i innych organów sektora publicznego. Niniejsza dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia możliwości ponownego wykorzystywania wszystkich istniejących dokumentów, z wyjątkiem dokumentów, do których dostęp jest ograniczony lub wyłączony na mocy krajowych przepisów dotyczących dostępu do dokumentów lub z zastrzeżeniem pozostałych wyjątków określonych w niniejszej dyrektywie. Niniejsza dyrektywa opiera się na istniejących w państwach członkowskich systemach dostępu i nie zmienia krajowych przepisów określających dostęp do dokumentów. Dyrektywy nie stosuje się w przypadkach, w których obywatele lub podmioty prawne mogą – w ramach właściwego systemu dostępu – otrzymać dokument tylko wówczas, gdy wykażą szczególny interes. Na szczeblu Unii art. 41 dotyczący prawa do dobrej administracji i art. 42 dotyczący prawa dostępu do dokumentów w Karcie praw podstawowych umożliwiają każdemu obywatelowi Unii oraz każdej osobie fizycznej lub prawnej zamieszkałej lub mającej swoją siedzibę w państwie członkowskim dostęp do dokumentów będących w posiadaniu Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Powinno się zachęcać organy sektora publicznego, aby udostępniały do ponownego wykorzystywania wszystkie posiadane przez siebie dokumenty. Organy sektora publicznego powinny promować ponowne wykorzystywanie dokumentów i do niego zachęcać, przy czym dotyczy to również tekstów urzędowych natury ustawodawczej i administracyjnej w przypadkach, w których organ sektora publicznego ma prawo udzielania zgody na ponowne wykorzystywanie danych dokumentów.

- (24) Państwa członkowskie często zlecają świadczenie usług w interesie ogólnym podmiotom spoza sektora publicznego, zachowując jednocześnie wysoki stopień kontroli nad takimi podmiotami. Dyrektywa 2003/98/WE ma natomiast zastosowanie jedynie do dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego, wyłączając tym samym z zakresu jej stosowania przedsiębiorstwa publiczne. Prowadzi to do niskiej dostępności do ponownego wykorzystywania dokumentów produkowanych przy realizacji usług świadczonych w interesie ogólnym w wielu obszarach, w szczególności w sektorach użyteczności publicznej. Taki stan rzeczy w znacznym stopniu zmniejsza również możliwość tworzenia usług transgranicznych opierających się na dokumentach będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, które świadczą usługi w interesie ogólnym.
- (25) Dyrektywę 2003/98/WE należy zatem zmienić, aby zapewnić możliwość jej stosowania w odniesieniu do ponownego wykorzystywania istniejących dokumentów produkowanych przy realizacji usług świadczonych w interesie ogólnym przez przedsiębiorstwa publiczne prowadzące jeden z rodzajów działalności, o których mowa w art. 8-14 dyrektywy 2014/25/UE, jak również przez przedsiębiorstwa publiczne działające w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne na podstawie art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady¹, przez przedsiębiorstwa publiczne działające w charakterze przewoźników lotniczych wykonujących obowiązki użyteczności publicznej na podstawie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008² oraz przez przedsiębiorstwa publiczne działające w charakterze armatorów Wspólnoty wykonujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych na podstawie art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92³.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona) (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3)

³ Rozporządzenie Rady (EWG) NR 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczące stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie Państw Członkowskich (kabotaż morski) (Dz.U. L 364 z 12.12.1992, s. 7).

(26) Niniejsza dyrektywa nie wprowadza ogólnego obowiązku zezwalania na ponowne wykorzystywanie dokumentów produkowanych przez przedsiębiorstwa publiczne. Decyzja o tym, czy zezwolić na ponowne wykorzystywanie dokumentów, powinna pozostawać w gestii zainteresowanego przedsiębiorstwa publicznego, o ile niniejsza dyrektywa, prawo unijne lub krajowe nie przewidują inaczej. Dopiero wówczas, gdy przedsiębiorstwo publiczne udostępniło dany dokument do ponownego wykorzystywania, powinno przestrzegać odpowiednich obowiązków określonych w rozdziałach III i IV niniejszej dyrektywy, w szczególności obowiązków dotyczących formatu, pobierania opłat, przejrzystości, licencji, niedyskryminacji i zakazu stosowania uzgodnień dotyczących wyłączności. Przedsiębiorstwa publiczne nie powinny mieć natomiast obowiązku spełniać wymogów określonych w przepisach rozdziału II, takich jak przepisy regulujące rozpatrywanie wniosków. Dopuszczając ponowne wykorzystywanie dokumentów, należy zwrócić szczególną uwagę na szczególnie chronione informacje dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej zdefiniowanej w dyrektywie Rady 2008/114/WE¹ oraz usług kluczowych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148².

¹ Dyrektywa Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony (Dz.U. L 345 z 23.12.2008, s. 75).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji) (Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1).

(27) Ilość generowanych danych badawczych rośnie w gwałtownym tempie, a możliwości ich ponownego wykorzystywania wykraczają poza środowisko naukowe. Aby umożliwić sprostanie rosnącym wyzwaniom społecznym w wydajny i całościowy sposób, niezwykle ważną i pilną kwestią jest zapewnienie dostępu do danych pochodzących z różnych źródeł, jak również sektorów i dyscyplin, oraz możliwości syntezy i ponownego wykorzystywania tych danych. Dane badawcze obejmują dane statystyczne, wyniki eksperymentów, pomiarów, obserwacji prowadzonych w terenie, wyniki ankiet, nagrania wywiadów i zdjęcia. Obejmują one także metadane, specyfikacje i inne obiekty cyfrowe. Dane badawcze różnią się od artykułów naukowych relacjonujących i komentujących ustalenia wynikające z badań naukowych będących ich źródłem. Przez wiele lat otwarta dostępność i możliwość ponownego wykorzystywania wyników danych z badań naukowych finansowanych ze środków publicznych były przedmiotem konkretnych inicjatyw politycznych. Otwarty dostęp rozumiany jest jako praktyka zapewniania użytkownikom końcowym przez internet bezpłatnego dostępu do wyników badań, bez ograniczeń w zakresie korzystania i ponownego wykorzystywania, wykraczającego poza ewentualny wymóg podania autora. Polityka otwartego dostępu ma w szczególności na celu zapewnienie naukowcom i ogółowi społeczeństwa dostępu do danych badawczych na jak najwcześniejszym etapie procesu rozpowszechniania oraz ułatwienie korzystania z nich i ich ponownego wykorzystywania. Otwarty dostęp przyczynia się do zwiększenia jakości, ograniczenia konieczności zbędnego powielania badań, do przyspieszenia postępu naukowego, do zwalczania oszustw w dziedzinie nauki, a także może ogólnie sprzyjać wzrostowi gospodarczemu i innowacyjności. Oprócz otwartego dostępu podejmowane są godne uznania starania w celu zapewnienia, by planowanie zarządzania danymi stało się standardową praktyką naukową, oraz w celu wspierania rozpowszechniania danych badawczych, które są możliwe do znalezienia, dostępne, interoperacyjne i możliwe do ponownego wykorzystania (zasada FAIR).

- (28) Z powyższych względów na państwa członkowskie należy nałożyć obowiązek przyjęcia polityki otwartego dostępu do danych z badań naukowych finansowanych ze środków publicznych oraz należy zapewnić wdrożenie tej polityki przez wszystkie organizacje prowadzące badania naukowe i organizacje finansujące badania naukowe. Organizacje prowadzące badania naukowe i organizacje finansujące badania naukowe także mogą być organami sektora publicznego lub przedsiębiorstwami publicznymi. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do takich organizacji hybrydowych, wyłącznie gdy pełnią one rolę organizacji prowadzących badania naukowe, oraz do ich danych badawczych. W polityce otwartego dostępu zazwyczaj dopuszcza się szereg wyjątków od wymogu powszechnego udostępniania wyników badań naukowych. Zalecenie Komisji z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie dostępu do informacji naukowej oraz jej ochrony, opisuje m.in. odpowiednie elementy polityki otwartego dostępu. Ponadto należy poprawić warunki, na jakich niektóre dane badawcze mogą być ponownie wykorzystywane. Z tego względu niektóre obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy należy rozszerzyć na dane badawcze pochodzące z badań naukowych dotowanych ze środków publicznych lub współfinansowanych przez podmioty sektora publicznego i prywatnego. Na podstawie krajowej polityki otwartego dostępu dane z badań naukowych finansowanych ze środków publicznych powinny być domyślnie otwarte. W tym kontekście powinno się jednak należycie uwzględnić kwestie związane z prywatnością, ochroną danych osobowych, poufnością, bezpieczeństwem narodowym, uzasadnionymi interesami handlowymi, takimi jak tajemnica przedsiębiorstwa, oraz prawami własności intelektualnej osób trzecich zgodnie z zasadą „otwarty jak to najbardziej możliwe, zamknięty jak to konieczne”. Co więcej, dane badawcze, które są wyłączone z dostępu ze względu na bezpieczeństwo narodowe, obronność lub bezpieczeństwo publiczne, nie powinny być objęte przepisami niniejszej dyrektywy. Aby uniknąć obciążenia administracyjnego, wynikające z niniejszej dyrektywy obowiązki powinny mieć zastosowanie wyłącznie do tych danych badawczych, które zostały już publicznie udostępnione przez naukowców, organizacje prowadzące badania naukowe lub organizacje finansujące badania naukowe za pośrednictwem repozytorium instytucjonalnego lub tematycznego, i nie powinny pociągać za sobą dodatkowych kosztów związanych z pobieraniem zbiorów danych ani wymagać dodatkowej konserwacji danych. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć stosowanie niniejszej dyrektywy na dane badawcze publicznie udostępnione za pośrednictwem innych infrastruktur danych niż repozytoria, za pośrednictwem publikacji w otwartym dostępie, w postaci pliku dołączonego do artykułu, artykułu udostępniającego nieprzetworzone dane (data paper) lub publikacji w czasopiśmie naukowym udostępniającym wysokiej jakości zbiory danych (data journal). Dokumenty inne niż dane badawcze powinny nadal być wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy.

- (29) Definicja „organu sektora publicznego” jest oparta na definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE¹. Definicja „podmiotu prawa publicznego” określona w tej dyrektywie oraz definicja „przedsiębiorstwa publicznego” określona w dyrektywie 2014/25/UE powinny mieć zastosowanie do niniejszej dyrektywy.
- (30) Niniejsza dyrektywa definiuje termin „dokument”, a definicja ta powinna obejmować każdą z części dokumentu. Termin „dokument” powinien obejmować odwzorowania działań, faktów lub informacji – oraz kompilacje takich działań, faktów lub informacji – niezależnie od ich nośnika (papier, forma elektroniczna lub zapis dźwiękowy, wizualny lub audiowizualny). Definicja „dokumentu” nie ma obejmować programów komputerowych. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania niniejszej dyrektywy na programy komputerowe.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

- (31) Organy sektora publicznego w coraz większym stopniu udostępniają swoje dokumenty do ponownego wykorzystywania w sposób proaktywny, zapewniając wyszukiwalność i faktyczną dostępność w internecie dokumentów i powiązanych metadanych w otwartym formacie, które nadają się do odczytu maszynowego i zapewniają interoperacyjność, ponowne wykorzystywanie i dostępność. Dokumenty powinny być także udostępniane do ponownego wykorzystywania po otrzymaniu wniosku złożonego przez podmiot zamierzający je ponownie wykorzystywać. W takich przypadkach termin odpowiedzi na wniosek o ponowne wykorzystywanie powinien być rozsądny i zgodny z analogicznym terminem odpowiedzi na wnioski o dostęp do dokumentów w ramach odpowiednich systemów dostępu. Z tego wymogu należy jednak zwolnić przedsiębiorstwa publiczne, instytucje edukacyjne, organizacje prowadzące badania naukowe i organizacje finansujące badania naukowe. Rozsądne terminy w całej Unii będą stymulować tworzenie nowych produktów i usług wykorzystujących zagregowane informacje na poziomie Unii. Ma to szczególne znaczenie dla danych dynamicznych (w tym danych środowiskowych, danych o ruchu, danych satelitarnych, danych meteorologicznych i danych wygenerowanych przez czujniki), których wartość ekonomiczna zależy od natychmiastowej dostępności informacji i regularnego ich aktualizowania. Dane dynamiczne należy zatem udostępniać natychmiast po ich zgromadzeniu lub, w przypadku ręcznej aktualizacji – natychmiast po modyfikacji zbioru danych, za pośrednictwem interfejsu programowania aplikacji (API), tak aby ułatwić rozwój bazujących na tych danych aplikacji internetowych i mobilnych oraz aplikacji korzystających z chmury obliczeniowej. Jeżeli jest to niemożliwe ze względu na ograniczenia techniczne lub finansowe, podmioty sektora publicznego powinny udostępniać tego rodzaju dokumenty w terminie umożliwiającym pełne wykorzystanie ich potencjału ekonomicznego. W celu zlikwidowania odpowiednich ograniczeń technicznych i finansowych należy przyjąć szczególne środki. Jeżeli stosuje się licencję, czas dostępności dokumentu może być elementem warunków licencji. W przypadku gdy weryfikacja danych jest niezbędna w świetle uzasadnionych powodów związanych z interesem publicznym, w szczególności ze względów zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, dane dynamiczne powinny być udostępniane natychmiast po zweryfikowaniu. Taka niezbędna weryfikacja nie powinna wpływać na częstotliwość aktualizacji.

- (32) W celu uzyskania dostępu do danych otwartych do ponownego wykorzystywania na mocy niniejszej dyrektywy przydatne byłoby zapewnienie dostępu do dynamicznych danych za pośrednictwem prawidłowo zaprojektowanych interfejsów API. API jest zestawem funkcji, procedur, definicji i protokołów do komunikacji maszyna-maszyna oraz płynnej wymiany danych. Interfejsy API powinny być wspierane jasną i kompletną dokumentacją techniczną dostępną online. W miarę możliwości należy wykorzystywać otwarte interfejsy API. Należy stosować unijne lub uznane na szczeblu międzynarodowym standardowe protokoły i, w stosownych przypadkach, wykorzystywać międzynarodowe normy dotyczące zbiorów danych. Interfejsy API mogą różnić się poziomem złożoności i mogą oznaczać zwykły odnośnik do bazy danych umożliwiający pobranie konkretnych zbiorów danych, interfejs internetowy lub bardziej złożoną konfigurację. Ponowne wykorzystywanie danych i ich wymiana poprzez odpowiednie wykorzystanie interfejsów API przyniesie powszechne korzyści, gdyż ułatwi twórcom oprogramowania i przedsiębiorstwom typu start-up tworzenie nowych usług i produktów. Odgrywa to również ważną rolę w tworzeniu cennych ekosystemów wokół zasobów danych, które często pozostają niewykorzystane. Podstawę konfiguracji i stosowania API musi stanowić kilka zasad: dostępność, stabilność, utrzymanie przez cały cykl użytkowania, jednolitość sposobu korzystania i standardów, łatwość użytkowania oraz bezpieczeństwo. Jeżeli chodzi o dane dynamiczne, czyli dane często aktualizowane, niejednokrotnie w czasie rzeczywistym, organy sektora publicznego i przedsiębiorstwa publiczne powinny udostępniać je do ponownego wykorzystywania natychmiast po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem odpowiednich interfejsów API, oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania, o ile nie stanowiłoby to nieproporcjonalnie dużego wysiłku. W ocenie proporcjonalności tego wysiłku należy uwzględnić rozmiar i budżet operacyjny danego organu sektora publicznego lub przedsiębiorstwa publicznego.

- (33) Możliwości ponownego wykorzystywania można poprawić, ograniczając potrzebę digitalizacji dokumentów papierowych lub przetwarzania plików cyfrowych w celu osiągnięcia ich wzajemnej zgodności. Organy sektora publicznego powinny więc udostępniać dokumenty w ich istniejącym formacie lub języku, przy wykorzystaniu środków elektronicznych, w miarę możliwości i stosownie do przypadku. Organy sektora publicznego powinny przychylić się do wniosków o dostarczenie wyciągów z istniejących dokumentów wtedy, gdy realizacja wniosku wymaga jedynie prostej czynności. Organy sektora publicznego nie powinny być jednakże zobowiązane do dostarczenia wyciągu z dokumentu ani do zmiany formatu informacji, których dotyczy wnioski, jeżeli wymaga to nieproporcjonalnie dużego wysiłku. W miarę możliwości i stosownie do przypadku, dla ułatwienia ponownego wykorzystywania organy sektora publicznego powinny udostępniać swoje dokumenty w formacie, który nie wymaga użycia specjalnego oprogramowania. W miarę możliwości i stosownie do przypadku, organy sektora publicznego powinny brać pod uwagę możliwości ponownego wykorzystywania dokumentów przez osoby z niepełnosprawnościami i na potrzeby tych osób poprzez udostępnianie informacji w dostępnym formacie zgodnie z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102¹.
- (34) Aby ułatwić ponowne wykorzystywanie, organy sektora publicznego powinny udostępniać, w miarę możliwości i stosownie do przypadku, dokumenty, w tym dokumenty publikowane na stronach internetowych przy wykorzystaniu otwartego formatu nadającego się do odczytu maszynowego i wraz z ich metadanymi, na najwyższym poziomie precyzji i szczegółowości, w formacie zapewniającym interoperacyjność, na przykład poprzez przetwarzanie ich w sposób zgodny z zasadami, jakim podlegają wymogi zgodności i możliwości stosowania dotyczące informacji przestrzennej określone w dyrektywie 2007/2/WE.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1).

- (35) Dokument należy uznać za sporządzony w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, jeżeli występuje w formacie pliku ustrukturyzowanym tak, aby aplikacje mogły łatwo zidentyfikować, rozpoznać i pozyskać określone dane. Dane zawarte w plikach ustrukturyzowanych w formacie nadającym się do odczytu maszynowego należy uznać za dane nadające się do odczytu maszynowego. Format nadający się do odczytu maszynowego może być otwarty lub zastrzeżony, może też mieć formę standardów formalnych. Dokumentów zakodowanych w formacie pliku ograniczającym przetwarzanie automatyczne nie należy uznawać za sporządzone w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, gdyż pozyskanie danych z tych dokumentów jest niemożliwe lub utrudnione. Państwa członkowskie powinny w miarę możliwości i stosownie do przypadku zachęcać do korzystania z unijnego lub uznanego na szczeblu międzynarodowym formatu otwartego nadającego się do odczytu maszynowego. Przy opracowywaniu rozwiązań technologicznych na potrzeby ponownego wykorzystywania dokumentów należy, w stosownych przypadkach, uwzględnić europejskie ramy interoperacyjności.

- (36) Opłaty za ponowne wykorzystywanie dokumentów stanowią dla przedsiębiorstw typu *start-up* i MŚP istotną barierę wejścia na rynek. Dokumenty należy zatem udostępniać bezpłatnie do ponownego wykorzystywania, a w przypadku gdy opłaty są konieczne, powinny one z zasady ograniczać się do kosztów krańcowych. W przypadku gdy – albo dobrowolnie, albo zgodnie z wymogami prawa krajowego – organy sektora publicznego prowadzą szczególnie obszerne wyszukiwanie informacji, których dotyczy wnioski, lub dokonują niezwykle kosztownych zmian formatu tych informacji, koszty krańcowe mogą obejmować koszty związane z takimi działaniami. W wyjątkowych przypadkach należy jednak zwrócić uwagę na to, aby nie zakłócić normalnego funkcjonowania organów sektora publicznego, które muszą osiągać dochody, aby pokrywać znaczną część swoich kosztów związanych z wykonywaniem zadań publicznych. Ma to zastosowanie również w przypadku, gdy organ sektora publicznego udostępnił dane jako otwarte dane, ale musi osiągać dochody, aby pokrywać znaczną część swoich kosztów związanych z wykonywaniem innych zadań publicznych. Należy również uznać rolę, jaką w konkurencyjnym otoczeniu gospodarczym odgrywają przedsiębiorstwa publiczne. W takich przypadkach organy sektora publicznego i przedsiębiorstwa publiczne powinny mieć zatem możliwość pobierania opłat przekraczających koszty krańcowe. Opłaty te należy określić w oparciu o obiektywne, przejrzyste i sprawdzalne kryteria, a całkowity przychód z wydawania dokumentów i zezwalania na ich ponowne wykorzystywanie nie powinien przekraczać kosztów gromadzenia i produkowania, w tym nabywania od stron trzecich, reprodukcji, utrzymywania, przechowywania i rozpowszechniania, z uwzględnieniem rozsądnego zwrotu z inwestycji. W stosownych przypadkach powinna istnieć możliwość wliczania do kosztów kwalifikowalnych kosztów anonimizacji danych osobowych oraz kosztów środków podjętych w celu ochrony poufności danych. Państwa członkowskie mogą zobowiązać organy sektora publicznego i przedsiębiorstwa publiczne do ujawniania tych kosztów. Wymóg osiągnięcia dochodów w celu pokrycia znacznej części kosztów organów sektora publicznego, związanych z wykonywaniem zadań publicznych lub zakresem usług świadczonych w interesie ogólnym zleconych przedsiębiorstwom publicznym, nie musi być wymogiem ustawowym, lecz może wynikać na przykład z praktyk administracyjnych stosowanych w państwach członkowskich. Wymóg taki powinien podlegać regularnemu przeglądowi przez państwa członkowskie.

- (37) Zwrot z inwestycji można rozumieć jako odsetek, oprócz kosztów krańcowych, umożliwiający odzyskanie kosztu kapitału i włączenie rzeczywistej stopy zwrotu. Jako że koszt kapitału jest ściśle powiązany ze stopami procentowymi instytucji kredytowych opartymi na stałej stopie Europejskiego Banku Centralnego („EBC”) dla podstawowych operacji refinansujących, rozsądny zwrot z inwestycji nie powinien przekraczać określonej przez EBC stałej stopy oprocentowania o więcej niż 5 punktów procentowych.
- (38) Biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckie, muzea i archiwa powinny mieć możliwość pobierania opłat przekraczających koszty krańcowe, aby ich normalne funkcjonowanie nie ulegało zakłóceniom. W przypadku tych organów sektora publicznego całkowity przychód pochodzący z wydawania i zezwalania na ponowne wykorzystywanie dokumentów w odpowiednim okresie obrachunkowym nie powinien przekraczać kosztów gromadzenia, produkowania, reprodukowania, rozpowszechniania, zabezpieczenia dokumentów i weryfikacji praw, z uwzględnieniem rozsądnego zwrotu z inwestycji. Do kwalifikujących się kosztów należy również w stosownych przypadkach wliczać koszty anonimizacji danych osobowych lub szczególnie chronionych informacji handlowych. W odniesieniu do bibliotek, w tym bibliotek uniwersyteckich, muzeów i archiwów ze względu na ich specyfikę przy obliczaniu rozsądnego zwrotu z inwestycji można rozważyć ceny stosowane przez sektor prywatny za ponowne wykorzystywanie takich samych lub podobnych dokumentów.
- (39) Górne limity opłat określone w niniejszej dyrektywie pozostają bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do nakładania niższych opłat lub do odstąpienia od pobierania opłat.

- (40) Państwa członkowskie powinny określić kryteria pobierania opłat przekraczających koszty krańcowe. Powinny one na przykład móc określić takie kryteria w przepisach krajowych lub wyznaczyć właściwy organ lub właściwe organy, inne niż sam organ sektora publicznego, uprawnione do określenia takich kryteriów. Organ ten powinien być zorganizowany zgodnie z systemem konstytucyjnym i prawnym państw członkowskich. Mógłby to być istniejący już organ posiadający wykonawcze uprawnienia budżetowe i podlegający odpowiedzialności politycznej.
- (41) Warunkiem wstępnym rozwoju unijnego rynku informacji jest zapewnienie, aby warunki ponownego wykorzystywania dokumentów sektora publicznego były jasne i publicznie dostępne. Wszystkie mające zastosowanie warunki ponownego wykorzystywania dokumentów powinny być więc jasne dla potencjalnych podmiotów ponownie wykorzystujących dokumenty. Aby wspierać i ułatwiać występowanie z wnioskami o ponowne wykorzystywanie, państwa członkowskie powinny zachęcać do tworzenia, w stosownych przypadkach, internetowych wykazów dostępnych dokumentów. Wnioskujący o ponowne wykorzystywanie dokumentów będących w posiadaniu podmiotów innych niż przedsiębiorstwa publiczne, instytucje edukacyjne, organizacje prowadzące badania naukowe i organizacje finansujące badania naukowe powinni być informowani o dostępnych środkach odwoławczych odnoszących się do decyzji lub praktyk, które ich dotyczą. Będzie to miało szczególne znaczenie dla przedsiębiorstw typu start-up i MŚP, które mogą nie orientować się, jak przebiegają kontakty z organami sektora publicznego z innych państw członkowskich, i mogą nie znać stosownych środków odwoławczych.

- (42) Środki odwoławcze powinny obejmować możliwość kontroli decyzji przez bezstronny organ odwoławczy. Organem tym może być istniejący już organ krajowy, taki jak krajowy organ ochrony konkurencji, krajowy organ nadzorczy ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, krajowy organ regulujący dostęp do dokumentów lub krajowy organ sądowy. Organ ten powinien być zorganizowany zgodnie z systemem konstytucyjnym i prawnym państw członkowskich. Odwołanie do tego organu nie powinno wykluczać środków odwoławczych niezależnie przysługujących wnioskującym o ponowne wykorzystywanie. Powinien on jednak być odrębny od mechanizmu państwa członkowskiego, który określa kryteria stosowania opłat przekraczających koszty krańcowe. Środki odwoławcze powinny obejmować możliwość odwołania się nie tylko od decyzji odmownych, lecz również od decyzji, które, pomimo iż zezwalają na ponowne wykorzystywanie, mogłyby powodować negatywne skutki dla wnioskodawców pod innymi względami, w szczególności w zakresie zastosowanych zasad pobierania opłat. Postępowanie odwoławcze powinno mieć sprawny przebieg, zgodnie z potrzebami szybko zmieniającego się rynku.
- (43) Upublicznianie wszystkich ogólnie dostępnych dokumentów będących w posiadaniu sektora publicznego – dotyczących nie tylko kwestii politycznych, ale również sądowych i administracyjnych – jest jednym z podstawowych instrumentów rozszerzania prawa do wiedzy, które jest jedną z podstawowych zasad demokracji. Cel ten dotyczy instytucji na każdym szczeblu – lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

- (44) Ponowne wykorzystywanie dokumentów nie powinno podlegać warunkom. Jednak w niektórych przypadkach uzasadnionych celem interesu publicznego może być wydawana licencja określająca warunki ponownego wykorzystywania przez licencjobiorcę, dotycząca spraw takich jak odpowiedzialność, ochrona danych osobowych, prawidłowe wykorzystywanie dokumentów, gwarancja niewprowadzania zmian oraz obowiązek podania źródła. Jeżeli organy sektora publicznego licencjonują dokumenty do ponownego wykorzystywania, warunki licencji powinny być obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne. W tym względzie ważną rolę mogą odgrywać dostępne w internecie licencje standardowe. Państwa członkowskie powinny więc zapewnić dostępność licencji standardowych. Licencje na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego powinny w każdym przypadku jak najmniej ograniczać ponowne ich wykorzystywanie, na przykład poprzez ograniczenie się do wymogu wskazania źródła. Istotną rolę w tym zakresie powinny odgrywać otwarte licencje w formie standardowych licencji publicznych dostępnych w internecie, które umożliwiają swobodny dostęp do danych i treści oraz ich swobodne wykorzystywanie, zmienianie i udostępnianie przez wszystkich do dowolnego celu i które opierają się na otwartych formatach danych. Z tego względu państwa członkowskie powinny propagować wykorzystywanie otwartych licencji, które z czasem powinny stać się powszechną praktyką w całej Unii. Bez uszczerbku dla wymogów dotyczących odpowiedzialności określonych w prawie unijnym lub krajowym, jeżeli organ sektora publicznego lub przedsiębiorstwo publiczne udostępnia dokumenty do ponownego wykorzystywania bez innych warunków lub ograniczeń, ten organ sektora publicznego lub to przedsiębiorstwo publiczne może mieć możliwość zrzeczenia się wszelkiej odpowiedzialności w odniesieniu do dokumentów udostępnionych do ponownego wykorzystywania.
- (45) Jeżeli właściwe organy zdecydują o zaprzestaniu udostępniania niektórych dokumentów do ponownego wykorzystywania lub przestaną te dokumenty aktualizować, decyzje te powinny być podawane do publicznej wiadomości jak najszybciej, w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków elektronicznych.

- (46) Warunki ponownego wykorzystywania dla porównywalnych kategorii ponownego wykorzystywania nie powinny mieć charakteru dyskryminacyjnego. W tym względzie zakaz dyskryminacji nie powinien, na przykład, uniemożliwiać bezpłatnej wymiany informacji między organami sektora publicznego na potrzeby wykonywania zadań publicznych, a jednocześnie pobierania opłat od innych stron za ponowne wykorzystywanie tych samych dokumentów. Nie powinien on też uniemożliwiać przyjęcia zróżnicowanej polityki pobierania opłat za użytkowanie komercyjne i niekomercyjne.
- (47) Państwa członkowskie powinny w szczególności zapewnić, by ponowne wykorzystywanie dokumentów przedsiębiorstw publicznych nie prowadziło do zakłóceń na rynku i zaburzenia uczciwej konkurencji.
- (48) Określając zasady ponownego wykorzystywania dokumentów, organy sektora publicznego powinny zapewnić ich zgodność z unijnymi i krajowymi regułami konkurencji, w możliwie najszerszym stopniu unikając zawierania umów o wyłączności z partnerami prywatnymi. Świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym może jednak wymagać przyznania prawa wyłącznego do ponownego wykorzystywania pewnych dokumentów sektora publicznego. Przykładem tego może być sytuacja, kiedy żaden wydawca komercyjny nie opublikowałby informacji, nie posiadając takiego prawa wyłącznego. Należy przy tym uwzględnić zamówienia publiczne na usługi wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2014/24/UE na podstawie art. 11 tej dyrektywy oraz partnerstwa innowacyjne, o których mowa w art. 31 dyrektywy 2014/24/UE.

- (49) Istnieją liczne uzgodnienia o współpracy pomiędzy bibliotekami, w tym bibliotekami uniwersyteckimi, muzeami, archiwami a partnerami prywatnymi, które obejmują digitalizację zasobów kulturowych i przyznają partnerom prywatnym prawa wyłączne. Praktyka pokazuje, że tego rodzaju partnerstwa publiczno-prywatne mogą ułatwić wartościowe wykorzystywanie zasobów kulturowych, a jednocześnie umożliwiają zapewnienie obywatelom szybszego dostępu do dziedzictwa kulturowego. Należy zatem uwzględnić istniejące obecnie pomiędzy państwami członkowskimi rozbieżności pod względem digitalizacji zasobów kulturowych poprzez wprowadzenie zbioru szczególnych przepisów regulujących umowy w sprawie digitalizacji tego rodzaju zasobów.
- W przypadku gdy prawo wyłączne odnosi się do digitalizacji zasobów kulturowych, konieczny może być pewien okres wyłączności, tak aby dać partnerowi prywatnemu możliwość osiągnięcia zwrotu z inwestycji. Okres ten powinien być jednak jak najkrótszy, tak aby był zgodny z zasadą stanowiącą, że dorobek wchodzący w zakres domeny publicznej powinien pozostać w tej domenie po jego digitalizacji. Okres obowiązywania prawa wyłącznego do digitalizacji zasobów kulturowych nie powinien co do zasady przekraczać 10 lat. Okres wyłączności przekraczający 10 lat powinien podlegać przeglądowi, z uwzględnieniem zmian technologicznych, finansowych i administracyjnych, jakie zaszły od zawarcia umowy. Ponadto partnerstwa publiczno-prywatne zawarte w celu digitalizacji zasobów kulturowych powinny przyznawać partnerskiej instytucji kulturalnej pełne prawa w zakresie wykorzystywania digitalizacji zasobów kulturowych po zakończeniu umowy.

- (50) Uzgodnienia między posiadaczami danych a podmiotami ponownie je wykorzystującymi, które wprost nie przyznają praw wyłącznych, lecz w przypadku których można zasadnie oczekiwać, że doprowadzą do ograniczenia dostępności dokumentów do ponownego wykorzystywania, powinny podlegać dodatkowym środkom kontroli publicznej. W związku z tym kluczowe aspekty takich uzgodnień powinny być publikowane w internecie na co najmniej dwa miesiące przed ich wejściem w życie, to jest dwa miesiące przed ustaloną datą, kiedy ma się rozpocząć wykonywanie przez strony określonych obowiązków. Publikacja powinna umożliwiać zainteresowanym stronom wystąpienie z wnioskiem o ponowne wykorzystywanie dokumentów objętych danymi uzgodnieniami i zapobiegać ryzyku ograniczenia grona potencjalnych podmiotów ponownie wykorzystujących te dane. W każdym przypadku kluczowe aspekty takich uzgodnień w ostatecznym brzmieniu ustalonym przez strony powinny także być podawane do wiadomości publicznej w internecie niezwłocznie po ich uzgodnieniu.
- (51) Niniejsza dyrektywa ma na celu zminimalizowanie ryzyka uzyskania nadmiernej przewagi przez podmiot, który jako pierwszy podejmie inicjatywę, co mogłoby ograniczyć liczbę potencjalnych podmiotów ponownie wykorzystujących dane. W przypadku gdy jest prawdopodobne, że ustalenia umowne – obok spoczywającego na państwach członkowskich obowiązku udostępnienia dokumentów – będą wiązać się z przeniesieniem zasobów tego państwa członkowskiego w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla stosowania reguł konkurencji i postanowień dotyczących pomocy państwa określonych w art. 101–109 TFUE. Z zasad pomocy państwa określonych w art. 107–109 TFUE wynika, że państwo członkowskie musi sprawdzić *ex ante*, czy z danymi ustaleniami umownymi wiąże się pomoc państwa, i zapewnić, by była ona zgodna z zasadami przyznawania pomocy przez państwa.

- (52) Niniejsza dyrektywa nie wpływa na ochronę osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych na podstawie prawa unijnego i krajowego, w szczególności na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/679 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE¹, w tym także uzupełniających przepisów prawa krajowego. Oznacza to między innymi, że ponowne wykorzystywanie danych osobowych jest dopuszczalne jedynie, gdy jest ono zgodne z zasadą celowości, jak określono w art. 5 ust. 1 lit. b) i art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/679. Informacje anonimowe oznaczają informacje, które nie odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, lub dane osobowe zanonimizowane w taki sposób, że podmiot, którego dane dotyczą, nie jest zidentyfikowany lub jego identyfikacja nie jest już możliwa. Proces anonimizacji informacji jest sposobem pogodzenia względów przemawiających za umożliwieniem ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego w jak najszerszym zakresie z obowiązkami wynikającymi z przepisów o ochronie danych, ale wiąże się z kosztami. Koszt ten należy uwzględnić jako jedną z pozycji kosztów podlegających zaliczeniu do kosztu krańcowego związanego z rozpowszechnianiem danych, o których mowa w niniejszej dyrektywie.
- (53) Przy podejmowaniu decyzji w sprawie zakresu i warunków ponownego wykorzystywania dokumentów sektora publicznego zawierających dane osobowe, na przykład w sektorze zdrowia, wymagane może być przeprowadzenie oceny skutków dla ochrony danych zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2016/679.

¹ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

- (54) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawa własności intelektualnej osób trzecich. W celu uniknięcia wątpliwości określenie „prawa własności intelektualnej” odnosi się tylko do praw autorskich i praw pokrewnych, w tym form ochrony *sui generis*. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do dokumentów objętych prawem własności przemysłowej, takich jak patenty, zarejestrowane wzory i zarejestrowane znaki towarowe. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na istnienie ani na własność praw własności intelektualnej organów sektora publicznego ani też nie ogranicza wykonywania tych praw w żaden sposób wychodzący poza granice określone w niniejszej dyrektywie. Obowiązki nałożone zgodnie z niniejszą dyrektywą powinny stosować się tylko w zakresie, w jakim są zgodne z umowami międzynarodowymi o ochronie praw własności intelektualnej, w szczególności z Konwencją berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych (zwaną dalej "konwencją berneńską"), Porozumieniem w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (zwanym dalej "porozumieniem TRIPS") i Traktatem WIPO o prawie autorskim (zwanym dalej "WCT"). Organy sektora publicznego powinny jednakże wykonywać swoje prawa autorskie w sposób ułatwiający ponowne wykorzystywanie.
- (55) Uwzględniając prawo Unii oraz zobowiązania międzynarodowe państw członkowskich i Unii, w szczególności wynikające z konwencji berneńskiej oraz z porozumienia TRIPS, dokumenty będące przedmiotem praw własności intelektualnej osób trzecich powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy pierwotnym właścicielem praw własności intelektualnej do dokumentu, który jest w posiadaniu biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckiej, muzeum lub archiwum, jest osoba trzecia, a okres ochrony tych praw jeszcze nie wygasł, dokument taki powinien być uznawany na potrzeby niniejszej dyrektywy za dokument, do którego prawa własności intelektualnej należą do osoby trzeciej.

- (56) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla praw, w tym autorskich praw majątkowych i osobistych, jakie mogą przysługiwać pracownikom organów sektora publicznego na podstawie prawa krajowego.
- (57) Ponadto w przypadku udostępnienia dokumentu do ponownego wykorzystywania zainteresowany organ sektora publicznego powinien zachować prawo do wykorzystywania takiego dokumentu.
- (58) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE.
- (59) Narzędzia pomagające potencjalnym podmiotom ponownie wykorzystującym informacje w znajdowaniu dokumentów dostępnych do ponownego wykorzystywania oraz warunki ponownego wykorzystywania mogą znacznie ułatwić transgraniczne wykorzystywanie dokumentów sektora publicznego. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić praktyczne rozwiązania, które pomogą tym podmiotom w poszukiwaniu dokumentów dostępnych do ponownego wykorzystywania. Przykładami takich praktycznych rozwiązań są wykazy najważniejszych zasobów dokumentacyjnych (dokumentów, które są często ponownie wykorzystywane lub potencjalnie mogą być często wykorzystywane), które powinny być dostępne najlepiej za pośrednictwem internetu, oraz portale połączone ze zdecentralizowanymi wykazami zasobów. Państwa członkowskie powinny także ułatwiać długoterminową dostępność informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania, zgodnie z obowiązującymi politykami zachowania informacji.
- (60) Komisja powinna ułatwiać współpracę między państwami członkowskimi i wspierać opracowywanie, testowanie, wdrażanie i stosowanie interoperacyjnych interfejsów elektronicznych zwiększających wydajność i bezpieczeństwo usług publicznych.

- (61) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE¹. Określa ona warunki, na których organy sektora publicznego mogą wykonywać swoje prawa własności intelektualnej na wewnętrznym rynku informacji, gdy zezwalają na ponowne wykorzystywanie dokumentów. Jeżeli organowi sektora publicznego przysługuje prawo przewidziane w art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, nie powinien on wykonywać tego prawa w celu uniemożliwienia lub ograniczenia ponownego wykorzystywania istniejących dokumentów w zakresie wykraczającym poza ograniczenia określone w niniejszej dyrektywie.
- (62) Komisja wspiera rozwój dostępnego on-line sprawozdania na temat stopnia zaawansowania wdrożenia polityki otwartych danych (*Open Data Maturity Report*) zawierającego odpowiednie wskaźniki wydajności w zakresie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego we wszystkich państwach członkowskich. Regularna aktualizacja tego sprawozdania przyczyni się do wymiany informacji między państwami członkowskimi i zwiększy dostępność informacji na temat strategii politycznych i praktyk w całej Unii.
- (63) Należy zapewnić, aby państwa członkowskie monitorowały skalę ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, warunki ich udostępniania oraz praktyki w zakresie środków odwoławczych.

¹ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10).

- (64) Komisja, po konsultacji z zainteresowanymi stronami, może udzielić państwom członkowskim pomocy w spójnym wdrażaniu niniejszej dyrektywy poprzez wydanie nowych i aktualizowanie istniejących wytycznych, szczególnie w sprawie zalecanych licencji standardowych, zbiorów danych i opłat za ponowne wykorzystywanie dokumentów.
- (65) Jednym z podstawowych celów ustanowienia rynku wewnętrznego jest stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi usług świadczonych w skali całej Unii. Biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckie, muzea i archiwa posiadają bogaty zbiór cennych zasobów informacji sektora publicznego, w szczególności od kiedy przedsięwzięcia w dziedzinie digitalizacji zwielokrotniły ilość dorobku cyfrowego w domenie publicznej. Te zbiory dziedzictwa kulturowego wraz z powiązаныmi z nimi metadanymi stanowią potencjalną podstawę produktów i usług w zakresie treści cyfrowych oraz mają ogromny potencjał w dziedzinie innowacyjnego ponownego wykorzystywania w sektorach, takich jak edukacja i turystyka. Inne rodzaje instytucji kulturalnych, takie jak orkiestry, opery, zespoły baletowe i teatry, w tym archiwa, którą są częścią tych instytucji, powinny być nadal wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy ze względu na ich specyfikę jako podmiotów aktywnych na polu sztuki widowiskowej oraz na fakt, że ich materiał niemal w całości podlega prawom własności intelektualnej osób trzecich.

- (66) W celu stworzenia warunków sprzyjających ponownemu wykorzystywaniu dokumentów, które wiąże się z istotnymi korzyściami społeczno-ekonomicznymi, mającymi szczególnie wysoką wartość dla gospodarki i społeczeństwa, należy określić w załączniku wykaz tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości. Tytułem przykładu i bez uszczerbku dla aktów wykonawczych określających zbiory danych o wysokiej wartości, do których to zbiorów zastosowanie powinny mieć szczególne wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie, z uwzględnieniem wytycznych Komisji dotyczących zalecanych standardowych licencji, zbiorów danych i pobierania opłat za ponowne wykorzystywanie dokumentów, kategorie tematyczne mogłyby obejmować m.in. kody pocztowe, mapy krajowe i lokalne (dane geoprzestrzenne), zużycie energii i obrazy satelitarne (dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska), dane in situ z instrumentów i prognozy pogody (dane meteorologiczne), wskaźniki demograficzne i gospodarcze (dane statystyczne), rejestry przedsiębiorstw i numery identyfikacyjne (dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności), znaki drogowe i śródlądowe drogi wodne (dane dotyczące mobilności).

(67) W celu dokonywania zmian wykazu kategorii tematycznych zbiorów danych o wysokiej wartości poprzez dodanie dalszych kategorii tematycznych, Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

¹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

(68) Unijny wykaz zbiorów danych o szczególnym potencjale generowania korzyści społeczno-gospodarczych wraz ze zharmonizowanymi warunkami ich ponownego wykorzystywania stanowią istotny czynnik sprzyjający opracowywaniu transgranicznych zastosowań i usług wykorzystujących dane. Aby zapewnić jednolite warunki wdrażania niniejszej dyrektywy Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze, w celu wspierania ponownego wykorzystywania dokumentów, z którymi wiążą się istotne korzyści społeczno-gospodarcze, poprzez przyjęcie wykazu szczególnych rodzajów zbiorów danych o wysokiej wartości, do których mają zastosowanie szczególne wymogi niniejszej dyrektywy, wraz z warunkami ich publikacji i ponownego wykorzystywania. W związku z tym takie szczególne wymogi nie będą miały zastosowania przed przyjęciem przez Komisję aktów wykonawczych. Wykaz ten powinien uwzględniać unijne sektorowe akty prawne, które regulują publikację zbiorów danych, takie jak dyrektywy 2007/2/WE i 2010/40/UE, w celu zapewnienia, aby zbiory danych były udostępniane na podstawie odpowiadających im standardów i zestawów metadanych. Wykaz powinien być oparty na kategoriach tematycznych określonych w niniejszej dyrektywie. Tworząc ten wykaz, Komisja powinna przeprowadzić stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Ponadto, podejmując decyzję o włączeniu do wykazu danych będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych lub o bezpłatnym udostępnianiu takich danych, należy uwzględnić wpływ takiej decyzji na konkurencję na odpowiednich rynkach. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.

- (69) W celu zapewnienia maksymalnych efektów oraz ułatwienia ponownego wykorzystywania, zbiory danych o wysokiej wartości należy udostępniać do ponownego wykorzystywania przy minimalnych ograniczeniach prawnych oraz nieodpłatnie. Zbiory te należy również publikować za pośrednictwem interfejsów API. Nie uniemożliwia to jednak organom sektora publicznego nakładania opłat za usługi, które świadczą – w ramach wykonywania władzy publicznej – w odniesieniu do zbiorów danych o wysokiej wartości, w szczególności w odniesieniu do poświadczania autentyczności lub prawdziwości dokumentów.
- (70) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ułatwienie tworzenia dostępnych w całej Unii produktów i usług informacyjnych w oparciu o dokumenty sektora publicznego, zapewnienie skutecznego transgranicznego wykorzystywania dokumentów sektora publicznego, z jednej strony przez przedsiębiorstwa prywatne, w szczególności MŚP, na potrzeby produktów i usług informacyjnych o wartości dodanej, z drugiej zaś strony przez obywateli w celu ułatwienia swobodnego przepływu informacji i komunikacji, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na obejmujący całą Unię zakres proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (71) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych ani zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych, w tym prawa do prywatności, ochrony danych osobowych, prawa własności oraz integracji osób z niepełnosprawnościami. Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie powinien być interpretowany lub wdrażany w sposób, który nie jest zgodny z Konwencją Rady Europy o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.
- (72) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 10 lipca 2018 r.¹
- (73) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszej dyrektywy. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa podstawę tej oceny powinno stanowić pięć kryteriów: skuteczność, efektywność, odpowiedniość, spójność i wartość dodana, a wyniki tej oceny powinny stanowić podstawę oceny skutków możliwości dalszego działania.
- (74) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

¹ Dz.U. C 305 z 30.8.2018, s. 7.

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W celu propagowania wykorzystywania otwartych danych i stymulowania innowacji w produktach i usługach niniejsza dyrektywa ustanawia zbiór minimalnych przepisów regulujących ponowne wykorzystywanie oraz ustalenia praktyczne ułatwiające ponowne wykorzystywanie:
 - a) istniejących dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego państw członkowskich;
 - b) istniejących dokumentów będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, które:
 - (i) prowadzą działalność w obszarach określonych w dyrektywie 2014/25/UE;
 - (ii) działają w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007;
 - (iii) działają w charakterze przewoźników lotniczych wykonujących obowiązki użyteczności publicznej zgodnie z art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1008/2008; lub
 - (iv) działają w charakterze armatorów Wspólnoty wykonujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych zgodnie z art. 4 rozporządzenia (EWG) nr 3577/92;

c) danych badawczych, na warunkach określonych w art. 10.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) dokumentów, których wydawanie jest działalnością wykraczającą poza zakres zadań publicznych zainteresowanych organów sektora publicznego określonych przepisami ustawowymi lub innymi wiążącymi przepisami w państwie członkowskim lub, w przypadku braku takich przepisów, określonych zgodnie z powszechną praktyką administracyjną w zainteresowanym państwie członkowskim, o ile zakres zadań publicznych jest przejrzysty i podlega przeglądowi;
- b) dokumentów będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych:
 - (i) wyprodukowanych poza zakresem świadczenia usług w interesie ogólnym, jak określono w przepisach ustawowych lub innych wiążących przepisach państwa członkowskiego;
 - (ii) związanych z działalnością bezpośrednio narażoną na konkurencję i z tego względu – zgodnie z art. 34 dyrektywy 2014/25/UE – nieobjętych zasadami udzielania zamówień publicznych;
- c) dokumentów, do których prawa własności intelektualnej należą do osób trzecich;
- d) dokumentów, takich jak dane wrażliwe, które są wyłączone z dostępu na podstawie systemów dostępu państwa członkowskiego, w tym ze względu na:
 - (i) ochronę bezpieczeństwa narodowego (tzn. bezpieczeństwa państwa), obronę lub bezpieczeństwo publiczne;

- (ii) tajemnicę statystyczną;
- (iii) poufność informacji handlowych (w tym tajemnicę handlową, zawodową lub przedsiębiorstwa);
- e) dokumentów, które są wyłączone z dostępu lub do których dostęp jest ograniczony ze względu na szczególnie chronione informacje dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. d) dyrektywy 2008/114/WE;
- f) dokumentów, do których dostęp jest ograniczony na podstawie systemów dostępu państw członkowskich, w tym w przypadkach gdy obywatele lub podmioty prawne muszą wykazać szczególny interes, aby uzyskać dostęp do dokumentów;
- g) logo, herbów i symboli;
- h) dokumentów wyłączonych z dostępu lub do których dostęp jest ograniczony na podstawie systemów dostępu ze względu na ochronę danych osobowych, a także części dokumentów dostępnych na podstawie tych systemów, które to części zawierają dane osobowe, których ponowne wykorzystywanie zostało określone w przepisach jako niezgodne z przepisami dotyczącymi ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych lub jako naruszające ochronę prywatności i integralności osoby fizycznej, w szczególności zgodnie z unijnymi lub krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych;

- i) dokumentów będących w posiadaniu publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych oraz ich jednostek zależnych, a także innych organów lub ich jednostek zależnych realizujących misję nadawców publicznych;
 - j) dokumentów będących w posiadaniu instytucji kulturalnych innych niż biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckie, muzea i archiwa;
 - k) dokumentów będących w posiadaniu instytucji edukacyjnych na poziomie średnim i niższym oraz – w przypadku wszystkich innych instytucji edukacyjnych – dokumentów innych niż te, o których mowa w ust. 1 lit. c);
 - l) dokumentów innych niż te, o których mowa w ust. 1 lit. c), będących w posiadaniu organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe, w tym organizacji utworzonych na potrzeby transferu wyników badań naukowych.
3. Niniejsza dyrektywa opiera się na unijnych i krajowych systemach dostępu i pozostaje bez uszczerbku dla nich.
4. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla krajowego i unijnych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności rozporządzenia (UE) 2016/679 i dyrektywy 2002/58/WE, a także odpowiadających im przepisów prawa krajowego.
5. Nałożone zgodnie z niniejszą dyrektywą obowiązki mają zastosowanie tylko w zakresie, w jakim są zgodne z postanowieniami umów międzynarodowych w sprawie ochrony praw własności intelektualnej, w szczególności z konwencją berneńską, porozumieniem TRIPS i WCT.

6. Prawo producenta bazy danych przewidziane w art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE nie może być wykonywane przez organy sektora publicznego w celu uniemożliwienia ponownego wykorzystywania dokumentów lub ograniczenia ponownego wykorzystywania w zakresie wykraczającym poza ograniczenia określone w niniejszej dyrektywie.
7. Niniejsza dyrektywa reguluje ponowne wykorzystywanie istniejących dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego i przedsiębiorstw publicznych państw członkowskich, w tym dokumentów, do których zastosowanie ma dyrektywa 2007/2/WE.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „organ sektora publicznego” oznacza państwo, władze regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub związki złożone z co najmniej jednej takiej instytucji lub z co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego;
- 2) „podmiot prawa publicznego” oznacza podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:
 - a) został utworzony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego;

- b) posiada osobowość prawną; oraz
 - c) jest finansowany w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; bądź jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych władz lub podmiotów; bądź ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego;
- 3) „przedsiębiorstwo publiczne” oznacza przedsiębiorstwo prowadzące działalność w obszarach określonych w art. 1 ust. 1 lit. b), na które organy sektora publicznego mogą wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego we wspomnianym przedsiębiorstwie lub na mocy zasad określających jego działanie. Zakłada się istnienie dominującego wpływu ze strony organów sektora publicznego w dowolnym z poniższych przypadków, gdy organy te bezpośrednio lub pośrednio:
- a) posiadają większość subskrybowanego kapitału przedsiębiorstwa;
 - b) kontrolują większość głosów przypadających na akcje wyemitowane przez przedsiębiorstwo;
 - c) mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa;
- 4) „uniwersytet” oznacza organ sektora publicznego, który oferuje kształcenie na poziomie wyższym pomaturalnym zakończone uzyskaniem stopnia akademickiego;

- 5) „licencja standardowa” oznacza zbiór z góry określonych warunków ponownego wykorzystywania w formacie cyfrowym, najlepiej kompatybilny ze standardowymi licencjami publicznymi, dostępnymi w internecie;
- 6) „dokument” oznacza:
- a) dowolną treść niezależnie od jej nośnika (papier lub forma elektroniczna lub zapis dźwiękowy, wizualny bądź audiowizualny); lub
 - b) dowolną część tej treści;
- 7) „anonimizacja” oznacza proces zmiany dokumentów w informacje anonimowe, które nie odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, lub dane osobowe zanonimizowane w taki sposób, że identyfikacja osoby, której dane dotyczą, nie jest lub już nie jest możliwa;
- 8) „dane dynamiczne” oznaczają dokumenty w formie cyfrowej podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację; dane wygenerowane przez czujniki zasadniczo uznaje się za dane dynamiczne;
- 9) „dane badawcze” oznaczają dokumenty w formie cyfrowej, inne niż publikacje naukowe, które są gromadzone lub produkowane w ramach działalności badawczo-naukowej i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym bądź też są powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań;

- 10) „zbiory danych o wysokiej wartości” oznaczają dokumenty, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia usług i zastosowań o wartości dodanej oraz nowych godziwych miejsc pracy wysokiej jakości, a także ze względu na liczbę potencjalnych beneficjentów usług i zastosowań o wartości dodanej opartych na tych zbiorach danych;
- 11) „ponowne wykorzystywanie” oznacza wykorzystywanie przez osoby fizyczne lub podmioty prawne dokumentów będących w posiadaniu:
- a) organów sektora publicznego, do celów komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż ich pierwotne przeznaczenie w ramach zadań publicznych, dla którego to celu dokumenty te zostały wyprodukowane, z wyjątkiem wymiany dokumentów między organami sektora publicznego służącej wyłącznie wykonywaniu ich zadań publicznych; lub
 - b) przedsiębiorstw publicznych, do celów komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż ich pierwotne przeznaczenie w zakresie świadczenia usług w interesie ogólnym, dla którego to celu dokumenty te zostały wyprodukowane, z wyjątkiem wymiany dokumentów między przedsiębiorstwami publicznymi a organami sektora publicznego służącej wyłącznie wykonywaniu zadań publicznych organów sektora publicznego;
- 12) „dane osobowe” oznaczają dane osobowe zdefiniowane w art. 4 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2016/679;
- 13) „format nadający się do odczytu maszynowego” oznacza format pliku ustrukturyzowany tak, aby aplikacje mogły łatwo zidentyfikować, rozpoznać i pozyskać określone dane, w tym poszczególne stwierdzenia faktów, i ich wewnętrzną strukturę;

- 14) „format otwarty” oznacza format pliku, który nie jest powiązany z platformą oraz jest udostępniany obywatelom bez żadnych ograniczeń, które utrudniałyby ponowne wykorzystywanie dokumentów;
- 15) „otwarty standard formalny” oznacza standard określony w formie pisemnej, wyszczególniający specyfikacje wymogów dotyczących sposobu zapewnienia interoperacyjności oprogramowania;
- 16) „rozsądny zwrot z inwestycji” oznacza odsetek całkowitej opłaty ponad to, co jest konieczne do odzyskania kwalifikujących się kosztów, w wysokości nieprzekraczającej określonej przez EBC stałej stopy oprocentowania powiększonej o maksymalnie 5 punktów procentowych;
- 17) „osoba trzecia” oznacza osobę fizyczną lub prawną inną niż organ sektora publicznego lub przedsiębiorstwo publiczne będące w posiadaniu danych.

Artykuł 3

Zasada ogólna

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają możliwość ponownego wykorzystywania dokumentów, do których niniejsza dyrektywa ma zastosowanie zgodnie z art. 1, do celów komercyjnych lub niekomercyjnych zgodnie z rozdziałami III i IV.
2. W przypadku dokumentów, do których prawa własności intelektualnej mają biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckie, muzea i archiwa, oraz dokumentów będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych państwa członkowskie zapewniają – w sytuacji gdy dozwolone jest ponowne wykorzystywanie takich dokumentów – możliwość ponownego wykorzystywania tych dokumentów do celów komercyjnych lub niekomercyjnych zgodnie z rozdziałami III i IV.

ROZDZIAŁ II

WNIOSKI O PONOWNE WYKORZYSTYWANIE

Artykuł 4

Przetwarzanie wniosków o ponowne wykorzystywanie

1. Organy sektora publicznego przetwarzają, w miarę możliwości i stosownie do przypadku przy wykorzystaniu środków elektronicznych, wnioski o ponowne wykorzystywanie i udostępniają wnioskodawcy dokumenty do ponownego wykorzystywania lub, jeżeli potrzebna jest licencja, przedstawiają wnioskodawcy końcową ofertę licencji w rozsądnym terminie zgodnym z terminami określonymi dla przetwarzania wniosków o dostęp do dokumentów.

2. Jeżeli nie określono takich terminów ani nie ustanowiono innych przepisów regulujących terminowe udostępnianie dokumentów, organy sektora publicznego rozpatrują wnioski i dostarczają wnioskodawcy dokumenty do ponownego wykorzystywania lub, jeżeli potrzebna jest licencja, przedstawiają wnioskodawcy końcową ofertę licencji możliwie jak najszybciej, a w każdym przypadku w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania wniosku. W przypadku obszernych lub złożonych wniosków termin ten może być przedłużony o kolejne 20 dni roboczych. W takich przypadkach możliwie jak najszybciej, a w każdym razie w ciągu trzech tygodni od daty pierwotnego wniosku zawiadamia się wnioskodawcę, że przetwarzanie jego wniosku wymaga więcej czasu, wskazując przyczyny.

3. W przypadku decyzji odmownej organy sektora publicznego informują wnioskodawcę o powodach odmowy opartych na odpowiednich przepisach systemu dostępu danego państwa członkowskiego lub przepisach transponujących niniejszą dyrektywę, w szczególności art. 1 ust. 2 lit. a)–h) lub art. 3. Jeżeli decyzja odmowna jest oparta na art. 1 ust. 2 lit. c), organ sektora publicznego zamieszcza odniesienie do osoby fizycznej lub prawnej, do której należą prawa własności intelektualnej (jeżeli jest znana), lub do licencjodawcy, od którego organ sektora publicznego uzyskał dany materiał. Do zamieszczenia takiego odniesienia nie są zobowiązane biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckie, muzea ani archiwa.
4. Decyzja dotycząca ponownego wykorzystywania zawiera informację o środkach odwoławczych przysługujących wnioskodawcy w odniesieniu do tej decyzji. Środki odwoławcze obejmują możliwość kontroli przez bezstronny organ odwoławczy posiadający odpowiednią wiedzę specjalistyczną – taki jak krajowy organ ochrony konkurencji, odpowiedni organ regulujący dostęp do dokumentów, organ nadzorczy ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 lub krajowy organ sądowy – którego decyzje są wiążące dla danego organu sektora publicznego.
5. Na potrzeby niniejszego artykułu państwa członkowskie ustanawiają rozwiązania praktyczne ułatwiające skuteczne ponowne wykorzystywanie dokumentów. Rozwiązania te mogą w szczególności obejmować sposoby udostępniania odpowiednich informacji o prawach przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz sposoby udzielania stosownej pomocy i porad.

6. Spełnienia wymogów niniejszego artykułu nie wymaga się od:
- a) przedsiębiorstw publicznych;
 - b) instytucji edukacyjnych, organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe.

ROZDZIAŁ III

WARUNKI PONOWNEGO WYKORZYSTYWANIA

Artykuł 5

Dostępne formaty

1. Bez uszczerbku dla rozdziału V, organy sektora publicznego i przedsiębiorstwa publiczne udostępniają swoje dokumenty w dowolnym istniejącym formacie lub języku, a w miarę możliwości i stosownie do przypadku, za pomocą środków elektronicznych – w formatach, które są otwarte, nadają się do odczytu maszynowego, są dostępne, możliwe do znalezienia i możliwe do ponownego wykorzystywania, wraz z ich metadanymi. W miarę możliwości zarówno format, jak i metadane muszą być zgodne z otwartymi standardami formalnymi.
2. Państwa członkowskie zachęcają organy sektora publicznego i przedsiębiorstwa publiczne, by produkowały i udostępniały dokumenty objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy zgodnie z zasadą „otwartości w fazie projektowania i otwartości domyślnej”.

3. Ust. 1 nie nakłada na organy sektora publicznego obowiązku tworzenia czy dostosowywania dokumentów ani dostarczania wyciągów w celu zapewnienia zgodności z przepisami tego ustępu, w przypadku gdy wymagałoby to nieproporcjonalnie dużego wysiłku, wykraczającego poza prostą czynność.
4. Od organów sektora publicznego nie wymaga się, by kontynuowały produkowanie i przechowywanie określonego rodzaju dokumentów w celu ponownego ich wykorzystywania przez organizację sektora prywatnego lub publicznego.
5. Organy sektora publicznego udostępniają dane dynamiczne do ponownego wykorzystywania natychmiast po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem odpowiednich interfejsów API, oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania.
6. Jeżeli udostępnianie danych dynamicznych do ponownego wykorzystywania natychmiast po ich zgromadzeniu, o czym mowa w ust. 5, przekraczałoby możliwości finansowe i techniczne organu sektora publicznego, stanowiąc tym samym nieproporcjonalnie duży wysiłek, te dane dynamiczne udostępnia się do ponownego wykorzystywania w terminie lub z czasowymi ograniczeniami technicznymi, które nie powodują nadmiernego ograniczenia możliwości wykorzystania ich potencjału gospodarczego i społecznego.
7. Ust. 1–6 mają zastosowanie do istniejących dokumentów będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, które to dokumenty są dostępne do ponownego wykorzystywania.
8. Zbiory danych o wysokiej wartości, których wykaz określa się zgodnie z art. 14 ust. 1, są udostępniane do ponownego wykorzystywania w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, za pośrednictwem odpowiednich interfejsów API oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania.

Artykuł 6
Zasady pobierania opłat

1. Ponowne wykorzystywanie dokumentów jest bezpłatne.

Jednakże można dopuścić możliwość odzyskiwania kosztów krańcowych poniesionych w związku z reprodukowaniem, udostępnianiem i rozpowszechnianiem dokumentów, a także w związku z anonimizacją danych osobowych oraz ze środkami zastosowanymi w celu ochrony poufnych informacji handlowych.

2. W drodze wyjątku ust. 1 nie ma zastosowania do:

- a) organów sektora publicznego, które muszą uzyskiwać dochody w celu pokrycia znacznej części kosztów związanych z wykonywaniem swoich zadań publicznych;
- b) bibliotek, w tym bibliotek uniwersyteckich, muzeów i archiwów;
- c) przedsiębiorstw publicznych.

3. Państwa członkowskie publikują w internecie wykaz organów sektora publicznego, o których mowa w ust. 2 lit. a).

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 lit. a) i c), łączne opłaty oblicza się na podstawie obiektywnych, przejrzystych i sprawdzalnych kryteriów. Takie kryteria zostaną określone przez państwa członkowskie.

Całkowity przychód z wydawania dokumentów i zezwalania na ich ponowne wykorzystywanie we właściwym okresie obrotowym nie może przekraczać kosztów ich gromadzenia, produkowania, reprodukcji, rozpowszechniania i przechowywania danych, z uwzględnieniem rozsądnego zwrotu z inwestycji, oraz – w stosownych przypadkach – anonimizacji danych osobowych oraz kosztów środków zastosowanych w celu ochrony poufnych informacji handlowych.

Opłaty są obliczane zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami rachunkowości.

5. Jeżeli opłaty pobierane są przez organy sektora publicznego, o których mowa w ust. 2 lit. b), całkowity przychód z wydawania dokumentów i zezwalania na ich ponowne wykorzystywanie we właściwym okresie obrotowym nie może przekraczać kosztów gromadzenia, produkowania, reprodukcji, rozpowszechniania i zabezpieczenia, przechowywania danych i weryfikacji praw oraz – w stosownych przypadkach – kosztów anonimizacji danych osobowych oraz kosztów środków zastosowanych w celu ochrony poufnych informacji handlowych, z uwzględnieniem rozsądnego zwrotu z inwestycji.

Opłaty są obliczane zgodnie z zasadami rachunkowości mającymi zastosowanie do danych organów sektora publicznego.

6. Ponowne wykorzystywanie jest dla użytkownika bezpłatne w przypadku:
 - a) zbiorów danych o wysokiej wartości, których wykaz określa się zgodnie z art. 14 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3, 4 i 5 tego artykułu;
 - b) danych badawczych, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. c).

Artykuł 7
Przejrzystość

1. W przypadku standardowych opłat za ponowne wykorzystywanie dokumentów mające zastosowanie warunki i faktyczne kwoty opłat, w tym podstawa ich obliczania, są określane z wyprzedzeniem i publikowane – w miarę możliwości i stosownie do przypadku – przy wykorzystaniu środków elektronicznych.
2. W przypadku opłat za ponowne wykorzystywanie, innych niż te, o których mowa w ust. 1, czynniki, które są brane pod uwagę przy obliczaniu tych opłat, określa się z góry. Dany posiadacz dokumentów przedstawia również, na żądanie, sposób obliczenia tych opłat w odniesieniu do konkretnego wniosku o ponowne wykorzystywanie.
3. Organy sektora publicznego zapewniają, aby wnioskujący o ponowne wykorzystywanie dokumentów byli informowani o dostępnych środkach odwoławczych od decyzji lub praktyk, które mają na nich wpływ.

Artykuł 8
Licencje standardowe

1. Ponowne wykorzystywanie dokumentów nie podlega warunkom, chyba że warunki takie są obiektywne, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i uzasadnione celem interesu publicznego.

Jeżeli ponowne wykorzystywanie podlega warunkom, warunki te nie mogą niepotrzebnie ograniczać możliwości ponownego wykorzystywania i nie mogą być stosowane do ograniczania konkurencji.

2. W państwach członkowskich, w których stosowane są licencje, państwa członkowskie zapewniają, aby licencje standardowe na ponowne wykorzystywanie dokumentów sektora publicznego, które to licencje można dostosować do określonych wniosków o licencje, były dostępne w formacie cyfrowym i mogły być przetwarzane elektronicznie. Państwa członkowskie zachęcają do stosowania takich licencji standardowych.

Artykuł 9

Uzgodnienia praktyczne

1. Państwa członkowskie wprowadzają uzgodnienia praktyczne ułatwiające wyszukiwanie dokumentów dostępnych do ponownego wykorzystywania, takie jak wykazy najważniejszych zasobów dokumentacyjnych wraz z odpowiednimi metadanymi, dostępne – w miarę możliwości i stosownie do przypadku – w internecie i w formatach nadających się do odczytu maszynowego, oraz portale połączone z wykazami zasobów. W miarę możliwości państwa członkowskie ułatwiają wielojęzyczne wyszukiwanie dokumentów, w szczególności poprzez umożliwienie agregacji metadanych na szczeblu Unii.

Państwa członkowskie zachęcają także organy sektora publicznego do wprowadzania uzgodnień praktycznych ułatwiających zachowanie dokumentów dostępnych do ponownego wykorzystywania.

2. Państwa członkowskie we współpracy z Komisją podejmują dalsze starania w celu uproszczenia dostępu do zbiorów danych, w szczególności przez stworzenie pojedynczego punktu dostępu oraz stopniowe udostępnianie odpowiednich zbiorów danych będących w posiadaniu organów sektora publicznego, w odniesieniu do dokumentów, do których niniejsza dyrektywa ma zastosowanie, jak również w odniesieniu do danych będących w posiadaniu instytucji unijnych, w formatach, które są dostępne, możliwe do znalezienia i możliwe do ponownego wykorzystywania za pomocą środków elektronicznych.

Artykuł 10

Dane badawcze

1. Państwa członkowskie wspierają dostępność danych badawczych poprzez przyjęcie polityki krajowej oraz podejmowanie odpowiednich działań mających na celu zapewnienie powszechnej dostępności danych badawczych finansowanych ze środków publicznych („polityka otwartego dostępu”), zgodnie z zasadą „otwartości domyślnej” i zgodnie z zasadami FAIR. W tym kontekście należy uwzględnić kwestie związane z prawami własności intelektualnej, ochroną danych osobowych i poufnością, bezpieczeństwem i uzasadnionymi interesami handlowymi zgodnie z zasadą „otwarty jak to najbardziej możliwe, zamknięty jak to konieczne”. Wspomnianą politykę otwartego dostępu kieruje się do organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe.
2. Bez uszczerbku dla art. 1 ust. 2 lit. c) dane badawcze udostępnia się do ponownego wykorzystywania w celach komercyjnych lub niekomercyjnych zgodnie z rozdziałami III i IV, w zakresie, w jakim dane te są finansowane ze środków publicznych i zostały już publicznie udostępnione przez naukowców, organizacje prowadzące badania naukowe lub organizacje finansujące badania naukowe za pośrednictwem repozytorium instytucjonalnego lub tematycznego. W tym kontekście uwzględnia się uzasadnione interesy handlowe, działania związane z transferem wiedzy oraz istniejące już prawa własności intelektualnej.

ROZDZIAŁ IV

NIEDYSKRYMINACJA I UCZCIWY HANDEL

Artykuł 11

Niedyskryminacja

1. Żadne mające zastosowanie warunki ponownego wykorzystywania dokumentów nie mogą dyskryminować porównywalnych kategorii ponownego wykorzystywania, w tym ponownego wykorzystywania w wymiarze transgranicznym.
2. Jeżeli dokumenty są ponownie wykorzystywane przez organ sektora publicznego jako materiał wejściowy służący jego działalności komercyjnej wykraczającej poza zakres jego zadań publicznych, przy wydawaniu dokumentów przeznaczonych do tej działalności stosuje się takie same opłaty i pozostałe warunki, jakie stosuje się w odniesieniu do innych użytkowników.

Artykuł 12

Uzgodnienia dotyczące wyłączności

1. Ponowne wykorzystywanie dokumentów jest otwarte dla wszystkich potencjalnych uczestników rynku, nawet jeżeli jeden lub kilku jego uczestników już wykorzystuje oparte na tych dokumentach produkty o wartości dodanej. Umowy ani inne uzgodnienia między organami sektora publicznego lub przedsiębiorstwami publicznymi będącymi w posiadaniu dokumentów a stronami trzecimi nie mogą przyznawać praw wyłącznych.

2. Jeżeli prawo wyłączne jest jednak konieczne do świadczenia usług w interesie publicznym, zasadność przyczyn uzasadniających przyznanie prawa wyłącznego podlega regularnym przeglądom, a w każdym razie przeglądu dokonuje się co trzy lata. Uzgodnienia dotyczące wyłączności zawarte w dniu ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy] lub po tej dacie podaje się do publicznej wiadomości w internecie na co najmniej dwa miesiące przed ich wejściem w życie. Ostateczne warunki takich uzgodnień muszą być przejrzyste i podawane do publicznej wiadomości w internecie.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do digitalizacji zasobów kulturowych.

3. Niezależnie od ust. 1, jeżeli prawo wyłączne dotyczy digitalizacji zasobów kulturowych, okres wyłączności co do zasady nie przekracza dziesięciu lat. W przypadku gdy okres ten przekracza dziesięć lat, podlega on przeglądowi w 11. roku oraz następnie, w stosownych przypadkach, co siedem lat.

Uzgodnienia przyznające prawa wyłączne, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą być przejrzyste i podawane do publicznej wiadomości.

W przypadku gdy istnieje prawo wyłączne, o którym mowa w akapicie pierwszym, w ramach tych uzgodnień zainteresowany organ sektora publicznego otrzymuje bezpłatnie kopię poddanych digitalizacji zasobów kulturowych. Kopia ta jest udostępniana do ponownego wykorzystywania z końcem okresu wyłączności.

4. Uzgodnienia prawne lub praktyczne, które, choć wprost nie przyznają prawa wyłącznego, mają na celu ograniczenie dostępności dokumentów do ponownego wykorzystywania przez podmioty inne niż osoba trzecia będąca stroną danego uzgodnienia lub w przypadku których można zasadnie oczekiwać, że doprowadzą do takiej ograniczonej dostępności, podaje się do wiadomości publicznej w internecie na co najmniej dwa miesiące przed ich wejściem w życie. Wpływ takich uzgodnień prawnych lub praktycznych na dostępność danych do ponownego wykorzystywania podlega regularnym przeglądom, a w każdym razie przeglądu dokonuje się co trzy lata. Ostateczne warunki takich uzgodnień są przejrzyste i podawane do publicznej wiadomości w internecie.
5. Istniejące w dniu 17 lipca 2013 r. uzgodnienia dotyczące wyłączności, które nie kwalifikują się jako wyjątki określone w ust. 2 i 3, a do których przystąpiły organy sektora publicznego, wygasają wraz z końcem obowiązywania stosownej umowy, a w każdym razie najpóźniej w dniu 18 lipca 2043 r.

Istniejące w dniu ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy] uzgodnienia dotyczące wyłączności, które nie kwalifikują się jako wyjątki określone w ust. 2 i 3, a do których przystąpiły przedsiębiorstwa publiczne, wygasają wraz z końcem obowiązywania stosownej umowy, a w każdym razie do dnia ... [30 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy].

ROZDZIAŁ V

ZBIORY DANYCH O WYSOKIEJ WARTOŚCI

Artykuł 13

Kategorie tematyczne zbiorów danych o wysokiej wartości

1. Aby ustanowić warunki wspierania ponownego wykorzystywania zbiorów danych o wysokiej wartości, w załączniku zawarto wykaz tematycznych kategorii takich zbiorów.
2. Komisja uprawniona jest do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 15 w celu wprowadzania zmian w załączniku I poprzez dodawanie nowych tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości, tak by odzwierciedlić rozwój technologii i rynku.

Artykuł 14

Szczególne zbiory danych o wysokiej wartości oraz warunki ich publikacji i ponownego wykorzystywania

1. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wykaz będących w posiadaniu organów sektora publicznego lub przedsiębiorstw publicznych szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości należących do kategorii określonych w załączniku I, spośród dokumentów, do których niniejsza dyrektywa ma zastosowanie.

Taki szczególny zbiór danych o wysokiej wartości:

- a) udostępniany jest bezpłatnie, z zastrzeżeniem ust. 3, 4 i 5;
- b) jest w formacie nadającym się do odczytu maszynowego;

- c) jest udostępniany za pośrednictwem interfejsów API; oraz,
- d) w odpowiednich przypadkach, jest udostępniany do zbiorczego pobrania.

W tych aktach wykonawczych mogą zostać określone warunki publikacji i ponownego wykorzystywania zbiorów danych o wysokiej wartości. Takie warunki muszą być zgodne z postanowieniami otwartych licencji standardowych.

Mogą one obejmować warunki mające zastosowanie do ponownego wykorzystywania, formatów danych i metadanych oraz do technicznych warunków rozpowszechniania. Inwestycje dokonane przez państwa członkowskie w odniesieniu do sposobów podejścia do otwartych danych, takie jak inwestycje w rozwój i upowszechnianie niektórych standardów, należy uwzględnić i wyważyć względem potencjalnych korzyści z włączenia do wykazu.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 2.

2. Identyfikacji szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości na podstawie ust. 1 dokonuje się w oparciu o ocenę ich potencjału w zakresie:

- a) generowania istotnych korzyści społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych oraz innowacyjnych usług;
- b) przydatności dla dużej liczby użytkowników, w szczególności MŚP;
- c) pomagania w generowaniu dochodów; oraz
- d) łączenia ich z innymi zbiorami danych.

W celu identyfikacji takich szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości Komisja przeprowadzi stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, dokona oceny skutków i zapewni komplementarność z obowiązującymi aktami prawnymi, takimi jak dyrektywa 2010/40/UE, dotyczącymi ponownego wykorzystywania dokumentów. Ta ocena skutków obejmuje analizę kosztów i korzyści oraz analizę tego, czy bezpłatne udostępnianie zbiorów danych o wysokiej wartości przez organy sektora publicznego, które muszą uzyskiwać dochody w celu pokrycia znacznej części kosztów związanych z wykonywaniem swoich zadań publicznych, miałoby istotny wpływ na budżet takich organów. W odniesieniu do zbiorów danych o wysokiej wartości będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych w ocenie skutków szczególną uwagę poświęca się roli, jaką przedsiębiorstwa publiczne odgrywają w konkurencyjnym otoczeniu gospodarczym.

3. W drodze wyjątku akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, muszą stanowić, że bezpłatna dostępność zbiorów danych o wysokiej wartości nie ma mieć zastosowania do szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, jeżeli prowadziłoby to do zakłócenia konkurencji na odpowiednich rynkach.
4. Wymóg bezpłatnego udostępniania zbiorów danych o wysokiej wartości zgodnie z ust. 1 akapit drugi lit. a) nie ma zastosowania do bibliotek, w tym bibliotek uniwersyteckich, muzeów ani archiwów.

5. W przypadkach gdy bezpłatne udostępnianie zbiorów danych o wysokiej wartości przez organy sektora publicznego, które muszą uzyskiwać dochody w celu pokrycia znacznej części kosztów związanych z wykonywaniem swoich zadań publicznych, miałyby istotny wpływ na budżet danych organów, państwa członkowskie mogą – na okres nieprzekraczający dwóch lat od wejścia w życie odpowiedniego aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z ust. 1 – zwolnić te organy z wymogu bezpłatnego udostępniania tych zbiorów danych o wysokiej wartości.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 15

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 16
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Otwartych Danych i Ponownego Wykorzystywania Informacji Sektora Publicznego. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 17
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia ... [dwa lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 18

Ocena przez Komisję

1. Nie wcześniej niż dnia ... [sześć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przeprowadza ocenę niniejszej dyrektywy i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a także Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat głównych ustaleń tej oceny.

Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

2. Ocena dotyczy w szczególności zakresu stosowania oraz społecznych i gospodarczych skutków niniejszej dyrektywy, w tym:
 - a) skali wzrostu ponownego wykorzystywania dokumentów sektora publicznego, do których niniejsza dyrektywa ma zastosowanie, w szczególności przez MŚP;
 - b) wpływu zbiorów danych o wysokiej wartości;
 - c) skutków zasad stosowanych do pobierania opłat oraz ponownego wykorzystywania urzędowych tekstów natury ustawodawczej i administracyjnej;

- d) ponownego wykorzystywania dokumentów będących w posiadaniu podmiotów innych niż organy sektora publicznego;
- e) dostępności i stosowania interfejsów API;
- f) interakcji między przepisami w zakresie ochrony danych a możliwościami ponownego wykorzystywania;
- g) dalszych możliwości usprawnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wspierania rozwoju gospodarczego i rozwoju rynku pracy.

Artykuł 19

Uchylenie

Dyrektywa 2003/98/WE, zmieniona dyrektywą wymienioną w załączniku I część A, traci moc od dnia ... [dwa lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy], bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących określonych w załączniku II część B terminów transpozycji do prawa krajowego i rozpoczęcia stosowania tych dyrektyw.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

Artykuł 20
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 21
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Wykaz tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości,
o którym mowa w art. 13 ust. 1

1. Dane geoprzestrzenne
 2. Dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska
 3. Dane meteorologiczne
 4. Dane statystyczne
 5. Dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności
 6. Dane dotyczące mobilności
-

ZAŁĄCZNIK II

Część A

Uchylona dyrektywa i zmiana do niej
(o której mowa w art. 19)

Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s 90)	
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE (Dz.U. L 175 z 27.6.2013, s. 1)	

Część B

Terminy transpozycji do prawa krajowego oraz data rozpoczęcia stosowania
(o których mowa w art. 19)

Dyrektywa	Termin transpozycji	Data rozpoczęcia stosowania
2003/98/WE	1 lipca 2005 r.	1 lipca 2005 r.
2013/37/UE	18 lipca 2015 r.	18 lipca 2015 r.

ZAŁĄCZNIK III

Tabela korelacji

Dyrektywa 2003/98/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1, formuła wprowadzająca
–	art. 1 ust. 1 lit. a)
–	art. 1 ust. 1 lit. b)
–	art. 1 ust. 1 lit. c)
art. 1 ust. 2, formuła wprowadzająca	art. 1 ust. 2, formuła wprowadzająca
art. 1 ust. 2 lit. a)	art. 1 ust. 2 lit. a)
–	art. 1 ust. 2 lit. b)
art. 1 ust. 2 lit. b)	art. 1 ust. 2 lit. c)
art. 1 ust. 2 lit. c)	art. 1 ust. 2 lit. d)
–	art. 1 ust. 2 lit. e)
art. 1 ust. 2 lit. ca)	art. 1 ust. 2 lit. f)
art. 1 ust. 2 lit. cb)	art. 1 ust. 2 lit. g)
art. 1 ust. 2 lit. cc)	art. 1 ust. 2 lit. h)
art. 1 ust. 2 lit. d)	art. 1 ust. 2 lit. i)
art. 1 ust. 2 lit. e)	art. 1 ust. 2 lit. l)
art. 1 ust. 2 lit. f)	art. 1 ust. 2 lit. j)
–	art. 1 ust. 2 lit. k)
art. 1 ust. 3	art. 1 ust. 3
art. 1 ust. 4	art. 1 ust. 4

Dyrektywa 2003/98/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1 ust. 5	art. 1 ust. 5
–	art. 1 ust. 6
–	art. 1 ust. 7
art. 2, formuła wprowadzająca	art. 2, formuła wprowadzająca
art. 2 pkt 1	art. 2 pkt 1
art. 2 pkt 2	art. 2 pkt 2
–	art. 2 pkt 3
–	art. 2 pkt 5
art. 2 pkt 3	art. 2 pkt 6
–	art. 2 pkt 7
–	art. 2 pkt 8
–	art. 2 pkt 9
–	art. 2 pkt 10
art. 2 pkt 4	art. 2 pkt 11
art. 2 pkt 5	art. 2 pkt 12
art. 2 pkt 6	art. 2 pkt 13
art. 2 pkt 7	art. 2 pkt 14
art. 2 pkt 8	art. 2 pkt 15
art. 2 pkt 9	art. 2 pkt 4
–	art. 2 pkt 16
–	art. 2 pkt 17
art. 3	art. 3
art. 4 ust. 1	art. 4 ust. 1
art. 4 ust. 2	art. 4 ust. 2

Dyrektywa 2003/98/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 4 ust. 3	art. 4 ust. 3
art. 4 ust. 4	art. 4 ust. 4
–	art. 4 ust. 5
art. 4 ust. 5	art. 4 ust. 6 formuła wprowadzająca
–	art. 4 ust. 6 lit. b)
–	art. 4 ust. 6 lit. a)
art. 5 ust. 1	art. 5 ust. 1
–	art. 5 ust. 2
art. 5 ust. 2	art. 5 ust. 3
art. 5 ust. 3	art. 5 ust. 4
–	art. 5 ust. 5
–	art. 5 ust. 6
–	art. 5 ust. 7
–	art. 5 ust. 8
–	art. 6 ust. 1 akapit pierwszy
art. 6 ust. 1	art. 6 ust. 1 akapit drugi
art. 6 ust. 2, formuła wprowadzająca	art. 6 ust. 2, formuła wprowadzająca
art. 6 ust. 2 lit. a)	art. 6 ust. 2 lit. a)
art. 6 ust. 2 lit. b)	–
art. 6 ust. 2 lit. c)	art. 6 ust. 2 lit. b)
–	art. 6 ust. 2 lit. c)
–	art. 6 ust. 3
art. 6 ust. 3	art. 6 ust. 4
art. 6 ust. 4	art. 6 ust. 5

Dyrektywa 2003/98/WE	Niniejsza dyrektywa
–	art. 6 ust. 6
art. 7 ust. 1	art. 7 ust. 1
art. 7 ust. 2	art. 7 ust. 2
art. 7 ust. 3	–
art. 7 ust. 4	art. 7 ust. 3
art. 8	art. 8
art. 9	art. 9 ust. 1
–	art. 9 ust. 2
–	art. 10 ust. 1
–	art. 10 ust. 2
art. 10	art. 11
art. 11 ust. 1	art. 12 ust. 1
art. 11 ust. 2	art. 12 ust. 2
art. 11 ust. 2a	art. 12 ust. 3
–	art. 12 ust. 4
art. 11 ust. 3	–
art. 11 ust. 4	art. 12 ust. 5
–	art. 13
–	art. 14
–	art. 15
–	art. 16
art. 12	art. 17 ust. 1
–	art. 17 ust. 2
art. 13 ust. 1	art. 18 ust. 1

Dyrektywa 2003/98/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 13 ust. 2	–
art. 13 ust. 3	art. 18 ust. 2 formuła wprowadzająca
–	art. 18 ust. 2 lit. a)
–	art. 18 ust. 2 lit. c)
–	art. 18 ust. 2 lit. f)
–	art. 18 ust. 2 lit. g)
–	art. 18 ust. 2 lit. b)
–	art. 18 ust. 2 lit. d)
–	art. 18 ust. 2 lit. e)
–	art. 19
art. 14	art. 20
art. 15	art. 21
–	załącznik I
–	załącznik II
–	załącznik III